

Raadsvoorstel

Vergadering	: 22 april 2014	
Nummer	: Raad	
Datum voorstel	: 24 maart 2014	
Portefeuillehouder	: Sjoerd J. Veerman (078) 770 6004	s.veerman@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Ester Kardienaal (078) 770 3100	e.kardienaal@alblasserdam.nl
Onderwerp	: Jaarprogramma 2014 milieu en bouw- en woningtoezicht	
Soort voorstel	: Going-concern	

Samenvatting:

Voorstel:

1. Instemmen met het uitvoeringsprogramma van de Omgevingsdienst voor het jaar 2014 met betrekking tot de gemandateerde milieu-, bouw- en woningtoezichtstaken;
 2. Na vaststelling van het jaarprogramma 2014 door de raad het jaarprogramma toe te sturen aan gedeputeerde staten en het ministerie Infrastructuur en Milieu.
-

1. Wat is de aanleiding?

De Wet milieubeheer (Wm) en het Besluit Omgevingsrecht (Bor) bepaalt dat het college van B en W jaarlijks een uitvoeringsprogramma wettelijke milieu- en de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht-taken (WABO-taken) moet opstellen en bekend te maken aan de gemeenteraad.

Met het jaarprogramma OZHZ 2014 en bijgevoegd raadsvoorstel is tevens aansluiting gevonden aan het verzoek van de gemeenteraad om de milieutaken in een bondige, compacte structuur te rapporteren. Dit betekent dat afgeweken wordt van de uitgebreide wijze van rapporteren in het kader van het LMUP 2011-2016 (lokaal milieu uitvoeringsprogramma), wat door de raad op d.d. 25 januari 2011 is vastgesteld.

De rapportage van de Omgevingsdienst voldoet aan de wettelijk gestelde, minimale eisen voor rapporteren in het kader van het Besluit Omgevingsrecht en Wet milieubeheer.

Sinds 1 juni 2013 zijn de bouw- en woningtoezichtstaken overgeheveld naar de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Dit betekent dat naast de reeds gemandateerde milieutaken de Omgevingsdienst tevens de taken voor Alblasserdam uitvoert op het gebied van bouw- en woningtoezicht en APV-vergunningverlening.

De nu voorliggende rapportage betreft het eerste uitvoeringsprogramma van Alblasserdam waarin de geplande activiteiten met betrekking tot vergunningverlening, handhaving en toezicht op het gebied van milieu en bouw- en woningtoezicht financieel zijn ingekaderd.

Het uitvoeringsprogramma is in overleg tussen de Omgevingsdienst en de gemeente Alblasserdam tot stand gekomen.

In de bijlage is het jaarprogramma 2014 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid toegevoegd.

2. Wat willen we bereiken?

Het jaarprogramma 2014 geeft de samenleving een beeld van de inspanning die in Alblasserdam op het gebied van milieu-, en bouw- en woningtoezicht plaatsvindt. Grondslag hiervoor ligt in een adequate uitvoering van de realisatie van de wettelijke milieutaken die aansluiten op de gemeentelijke ambitie, waarbij 'Solidariteit en Leefbaarheid', 'Duurzaamheid' en 'Vertrouwen' voorop staan.

Het opstellen van het jaarprogramma past in het gemeentelijke beleid om zo transparant mogelijk uitvoering te geven aan haar wettelijke taken ('Vertrouwen') waarin aansluiting gevonden wordt op de meerjarenbegroting. Daarnaast krijgen de thema's duurzaamheid in het jaarprogramma- en leefbaarheid door prioritering op de lokale luchtkwaliteit in 2014 de aandacht.

Ten slotte wordt met het jaarprogramma voldaan aan het gestelde in de Wet milieubeheer en het Besluit Omgevingsrecht (Bor).

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Tijdens het opstellen van het jaarprogramma is door de gemeente Alblasserdam geprioriteerd op- en kritisch gekeken naar- de taken die minimaal wettelijk vereist zijn. Afwegingskader daarvoor betroffen de huidige wet- en regelgeving en de regionale gemaakte, bindende afspraken.

Milieutoezicht

Milieutoezicht vindt plaats op basis van het Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN). Het RUN uniformeert op objectieve gronden de minimale inzet. De focus is hiermee komen te liggen op de bereikte effecten (of outcome): het (mede-) borgen van een veilige en gezonde, vitale regio. Daarbij wordt evenwicht gezocht tussen veiligheid / gezondheid enerzijds en (ruimtelijk-economische) vitaliteit anderzijds. Voor alle deelnemende gemeenten is het RUN uniform (met uitzondering van de gemeente Dordrecht en provincie).

In het RUN is aan de hand van een risicoafwegingsmodel per branche de maximaal realistische calamiteit bepaald voor het belang 'veiligheid' en 'gezondheid', waarna de risicoscore is berekend. In het jaarprogramma wordt nadere uitleg gegeven over de opbouw van de risicoscores.

De Wachtdienst maakt een belangrijk onderdeel uit van de toezicht- en handhavingstaken binnen Alblasserdam. De hoeveelheid klachten en voorvallen in het jaarprogramma is een raming en geprognosticeerd aan de hand van de afgelopen jaren. In de raming van Alblasserdam wordt uitgegaan van 40 milieuklachten en voorvallen.

Bouwtoezicht

De gemeente Alblasserdam heeft vanuit de businesscase besloten in 2014 te willen aansluiten bij de beleidskaders voor bouwtoezicht van de Omgevingsdienst, ook wel de 'methode OZHZ' genoemd (zie bijlag E van het jaarprogramma). De controlemomenten en diepgang van de controle tijdens de bouwfase worden bepaald aan de hand van de landelijk geëvalueerde- en op basis van het Bouwbesluit 2012 geactualiseerde toezichtsprotocol (LTP2012). Het grootste verschil met de werkwijze van de gemeente Alblasserdam ligt in de uitvoering van toezicht bij bouwwerken met een zogenaamde risicoscore lager dan 2,6. De OZHZ voert bij dergelijke bouwwerken geen toezicht uit.

In het jaarprogramma zijn geen uren geprogrammeerd voor de 'gebruiksfase', maar is geprioriteerd op toezicht op de 'sloofase' van bouwkundige sloopplannen. Naast de verwijdering van asbest krijgt ook de sloopveiligheid ten opzichte van belendingen en openbare ruimte de aandacht. In het programma is rekening gehouden met de bouwplannen van het zwembad en Oceanco.

Periodiek brandveilig toezicht.

Tijdens het opstellen van het jaarprogramma is gebleken dat in de businesscase BWT en in de begroting milieu van Alblasserdam geen budgettaire ruimte beschikbaar is voor de uitvoering van periodiek brandveilig toezicht.

Uit een recentelijk overleg tussen de OZHZ en de Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid is gebleken dat deze taken in 2014 door de regionale brandweer worden uitgevoerd.

Voor het jaar 2015 maakt de OZHZ met de regionale brandweer afspraken in het kader van 'vernieuwend toezicht' om de toezichtstaken voor bouwen en wonen, brandveiligheid en milieu integraal aan te pakken. Medio 2014 vindt een eerste overleg plaats tussen de regionale brandweer en OZHZ om hier invulling aan te geven. De OZHZ houdt de gemeente op de hoogte met betrekking tot de vorderingen.

Vergunningverlening en meldingen

Het behandelen van vergunningen en meldingen is een wettelijke taak. Bij de raming van het aantal producten is uitgegaan van de resultaten van voorgaande jaren.

Uit een inventarisatie door de Omgevingsdienst is gebleken dat zes milieuvergunningen van Alblasserdamse bedrijven verouderd zijn. In het reguliere budget van Alblasserdam is geen ruimte beschikbaar om de vergunningen te actualiseren. De actualisatie van milieuvergunningen betreft echter een gemeentelijke, wettelijke taak.

De eventuele risico's voor het niet- actualiseren- van milieuvergunningen liggen in het feit dat een bedrijf mogelijk niet voldoet aan de laatste stand van de techniek (zogenoemde best beschikbare technieken- BBT's) en recente wet- en regelgeving.

Tijdens het opstellen van het jaarprogramma eind vorig jaar had de Omgevingsdienst nog niet beschikking over het financiële resultaat van het jaar 2013. Er wordt daarom bij de eerste financiële kwartaalrapportage in april gezamenlijk met de Omgevingsdienst gekeken naar de stand van zaken en ruimte gevonden om de benodigde (gedeeltelijke) inspanningen te leveren om de vergunningen, of een aantal daarvan in 2014 te actualiseren.

Gemeentelijke taken milieu in ruimtelijke ordening

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal taken op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid. In het jaarprogramma is aan elk vakgebied budget toegekend om deze taken te kunnen uitvoeren. Hieronder valt tevens beleidsondersteuning voor luchtkwaliteit.

Lokale prioriteiten luchtkwaliteit

Naast het budget voor het jaarprogramma van de Omgevingsdienst heeft Alblasserdam budget beschikbaar voor de invulling van lokale prioriteiten. In 2014 is dit budget toegekend aan de lokale prioriteiten luchtkwaliteit van Alblasserdam. Mogelijk wordt een gedeelte van dit budget ook ingezet voor de actualisatie van verouderde milieuvergunningen indien blijkt dat hiervoor geen budget kan worden gevonden in de begroting van het jaarprogramma.

Door de inzet van het budget op de lokale luchtkwaliteit van Alblasserdam wordt rekening gehouden met de politieke realiteit rondom het onderwerp luchtkwaliteit in Alblasserdam. Daarnaast is er in Alblasserdam nog steeds sprake van een luchtkwaliteitsknelpunt in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) op de Dam/Ruigenhil waar tevens het gecertificeerde meetpunt is geplaatst. In 2014 zal naast het meten aan de lokale luchtkwaliteit ook aandacht worden besteedt aan mogelijke maatregelen die de luchtkwaliteit in Alblasserdam verbeteren. Bijvoorbeeld door de uitvoering van een inventarisatie/onderzoek naar (duurzame) maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit in Alblasserdam. Hierbij wordt gedacht aan infrastructurele maatregelen en/of duurzame mobiliteit.

Voorbeelden van infrastructurele maatregelen zijn bijvoorbeeld aanpassing van verkeerslichten en onderzoeken van mogelijkheden om een milieuzonering in te stellen voor vrachtverkeer. Voorbeelden van duurzame mobiliteit zijn stimuleren en faciliteren van elektrisch rijden (fiets en auto) en bijvoorbeeld stimuleren van gebruik duurzame brandstoffen zoals LNG bij de diverse transportbedrijven in Alblasserdam. Daarnaast is in het jaarprogramma een regionaal vastgesteld budget afgesproken voor het beheer van de Regionale Verkeers- en Milieukaart (RVMK).

Kwaliteit

Tijdens de BIO van 4 februari 2014 heeft directeur Ronald Visser van de Omgevingsdienst een toelichting gegeven op het regionale onderzoek naar het functioneren van de OZHZ. De aanleiding hiervoor ligt in de landelijke ontwikkelde kwaliteitseisen door VNG, IPO, en het Rijk (I&M) voor de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De criteria geven het minimaal te realiseren kwaliteitsniveau aan en gaan over kritieke massa, proces en inhoud. Deze landelijke kwaliteitsnormen¹ worden in 2015 verplicht gesteld. De omgevingsdienst heeft in het jaarprogramma 2014 de landelijk geldende kwaliteitsnormen vertaald naar kwaliteitseisen.

In 2014 zal de Omgevingsdienst verder aan de slag gaan met de uitvoering van een verbeterplan om de landelijk gestelde VTH-kwaliteitscriteria te implementeren in de organisatie. De gemeenten worden op ambtelijk niveau tijdens regionale gremia op de hoogte gehouden van de vorderingen op dit gebied, als ook op bestuurlijk niveau via het Algemeen Bestuur waarin Alblasserdam tevens is vertegenwoordigd (wethouder P.J. Verheij).

Effectuering milieuwachtdienst

In 2014 werkt de Omgevingsdienst met de gemeenten actief samen om de wachtdienst te effectueren waarbij het aspect financiën een belangrijke rol speelt. De gemeente Alblasserdam is vertegenwoordigd in de ambtelijke werkgroep die nadenkt over efficiëntievoorstellen ter vaststelling in het Algemeen Bestuur.

Met de vaststelling van het RUN is tussen de gemeenten en de OZHZ afgesproken dat de afhandeling van milieuklachten en meldingen onder de loep wordt genomen. Op welke wijze dit verder vormgegeven kan worden is tijdens het Adviesgroep Opdrachtgevers (regionaal overleg milieucontactambtenaren, AGO) van 14 februari jongstleden besproken. Onderzoeksvragen die aan de orde zijn gekomen betreffen: Kan de afhandeling effectiever (gericht op de oplossing) en efficiënter (met minder tijd)? Daarnaast wat is het gewenste serviceniveau?

Achtergrond voor deze vraagstellingen ligt in de tijd die jaarlijks wordt besteed aan het behandelen van milieuklachten- en meldingen die toenemen (deels vanwege een toename van het aantal klachten), waardoor de overige wettelijke taken niet bij alle gemeenten binnen budget uitgevoerd kunnen worden).

Een klankbordgroep gaat aan de slag om efficiëntievoorstellen te formuleren die leiden tot een efficiëntere werkwijze van de milieuwachtdienst, met het oog voor het effect (oplossingsgericht) en kosten. Het streven is om op 10 maart 2014 de voorstellen te agenderen voor het AGO in voorbereiding op de bestuurlijke vaststelling in het Algemeen Bestuur.

Landelijke handhavingsstrategie

De overheid is verantwoordelijk voor het handhaven van de wetgeving. Voor het omgevingsrecht ligt de basis van deze verantwoordelijkheid voor het bestuur in diverse bijzondere wetten, de Algemene wet bestuursrecht en in de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de zogenoemde beginselplicht tot handhaven. Handhavinginstanties als de Omgevingsdienst moeten een nalevingstrategie hebben, die minimaal bestaat uit een toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie. De landelijke handhavingstrategie ondersteunt dit, door één lijn te brengen in hoe instanties

¹ Meer informatie over de landelijke kwaliteitscriteria is te vinden op de volgende site:

<http://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/omgevingsvergunning/vth>

reageren op tijdens het toezicht gedane bevindingen. De landelijke handhavingstrategie is ontwikkeld vanuit het omgevingsrecht.

De landelijke handhavingstrategie wordt naar verwachting in juni 2014 vastgesteld door het Bestuurlijk omgevingsberaad (BO) en wordt bindend voor de daaraan deelnemende bevoegde overheden op grond van artikel 5.29 van de Wet VTH.

Met de toepassing van de landelijke handhavingstrategie wordt uitvoering gegeven aan de VTH kwaliteitscriteria.

Regionaal sorteert de Omgevingsdienst in samenspraak met de gemeenten voor op deze ontwikkeling door een overkoepelende Nalevingsstrategie te ontwikkelen die aansluiting vindt op de landelijke handhavingstrategie. Hiervoor is een klankbordgroep vanuit de regio gevormd waaraan diverse gemeenten deelnemen. De Nalevingsstrategie 2014 zal na vaststelling ter kennisgeving aan de gemeenteraad worden verstuurd.

Met de toepassing van de landelijke handhavingstrategie wordt uitvoering gegeven aan de VTH kwaliteitscriteria.

Evaluatie

Het Besluit Omgevingsrecht (Bor) stelt eisen aan de jaarlijkse evaluatie van de handhaving. In het jaarverslag wordt geëvalueerd in hoeverre de gestelde doelen in het jaarprogramma zijn behaald. Parallel aan het jaarverslag vindt aanvullend op procesniveau vanuit de stuurgroep een evaluatie plaats met betrekking tot de businesscase 'overheveling bouw- en woningtoezichtstaken'. Het jaarverslag wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2015.

Tijdens periodiek bestuurlijk overleggen met de Omgevingsdienst wordt de stand van zaken ten aanzien van het jaarprogramma besproken en wordt vanuit de gemeente actief gestuurd op de uitvoering van de wettelijke taken en budget. Indien nodig vindt in overleg met de verantwoordelijk wethouder en de Omgevingsdienst tussentijds bijsturing plaats om de gestelde doelden in het jaarprogramma te behalen. Budgetbewaking vindt plaats op basis van de voortgangsrapportages van de Omgevingsdienst die per kwartaal een overzicht geven van de financiële stand van zaken.

4. Wat mag het kosten?

In de begroting van de begrotingspost milieu en bouw en woningtoezicht is budget opgenomen voor de activiteiten van de Omgevingsdienst.

Het budget voor de voorschottaken milieu bedraagt € 228.769,-.

Het totale budget voor de bouwtaken bedraagt € 763.515,-.

Het totale budget voor de uitvoering van de taken voor milieu- en bouw- en woningtoezicht door de Omgevingsdienst bedraagt € 992.284,-.

De geraamde budgetten passen in de gemeentelijke begroting voor milieu- en bouw en woningtoezicht.

Daarnaast bedraagt het budget voor de invulling van lokale prioriteiten toegekend aan luchtkwaliteit, € 36.000,-. Indien blijkt dat in het jaarprogramma budget tekort is voor de uitvoering van de wettelijk verplichte taken zal het budget voor invulling van de lokale prioriteiten mogelijk (gedeeltelijk) hiervoor ingezet worden.

Tijdens het opstellen van het raadsvoorstel is door de Omgevingsdienst nog niet het eindresultaat van het jaar 2013 verwerkt in het jaarprogramma 2014. Eventuele tekorten of overschotten worden tijdens het eerste kwartaal van dit jaar bekend en zullen worden verrekend in het jaarprogramma 2014. De gemeenteraad zal hierover worden geïnformeerd door middel van een Raadsinformatiebrief met betrekking tot het jaarverslag milieu en bouw- en woningtoezicht in het tweede kwartaal.

Aan welke 'knoppen' kan gedraaid worden?

Er zijn drie knoppen waaraan gedraaid zou kunnen worden:

1. Knop Ontwerpbegroting OZHZ.

Een knop waaraan de gemeenteraad zelf kan draaien betreft de ontwerpbegroting van de Omgevingsdienst. De afzonderlijke gemeenteraden in de regio worden in de gelegenheid gesteld om zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de ontwerpbegroting van de OZHZ. In de ontwerpbegroting wordt samenvattend ingegaan op de financiële- en inhoudelijke context van de begroting als ook de ontwikkeling van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De ontwerpbegroting ligt ter vaststelling voor aan het Dagelijks Bestuur OZHZ (DB) en wordt naar verwachting in week 14 naar de gemeenteraden in de regio verzonden.

2. Knop Algemeen Bestuur OZHZ (AB)

Het Algemeen Bestuur neemt besluiten gerelateerd aan bijvoorbeeld de begrotingsrichtlijnen van de OZHZ, de bijdrageverordening, inwonerbijdrage en legt regionale afspraken vast.

Een collectief besluit van het AB is nodig om af te wijken van de gemaakte afspraken en de eerder genomen besluiten daarover.

Regionale afspraken zijn bijvoorbeeld gemaakt over de toepassing van het RUN; Regionaal Uitvoeringsniveau. Dit betreft het minimale kwaliteitsniveau waaraan de wettelijke VTH-taken (vergunningverlening, toezicht- en handhaving) aan moet voldoen.

Wethouder P.J. Verheij namens de gemeente Alblasterdam zitting in het Algemeen Bestuur.

3. Knop Kortingsmogelijkheden OZHZ

In de bijdrageverordening OZHZ zijn kortingsmogelijkheden opgenomen die individuele gemeenten kunnen toepassen, met inachtneming van de frictiebepalingen.

Jaarlijks kan ervoor gekozen worden om 2,5% te bezuinigen op de milieubegroting van de OZHZ, of 8 % over een periode van vier jaar. Gelet op het dreigende tekort voor de uitvoering van de wettelijke taken (b.v. actualisatie vergunningen) lijkt deze maatregel vooralsnog niet wenselijk.

Het budget bouw- en woningtoezicht is voor de komende drie jaar vastgesteld door middel van een 'lump sum' afspraak die is vastgelegd in de businesscase 'bouw- en woningtoezicht

5. Communicatie en inspraak

Na vaststelling door de gemeenteraad zal het jaarprogramma 2014 worden gepubliceerd op de website van de gemeente Alblasterdam. De Omgevingsdienst ontvangt daarnaast een afschrift van het raadsbesluit.

Het Milieujaarprogramma wordt na vaststelling door de raad verzonden aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M).

Bij fundamentele wijzigingen in het jaarprogramma ten aanzien van de taken en budgetten zal de gemeenteraad hiervan middels een raadsmemo op de hoogte worden gesteld.

6. Bij dit voorstel horen de volgende bijlagen:

- Jaarprogramma 2014 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester

De raad van de gemeente Alblasserdam;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 maart 2014 met betrekking tot
Jaarprogramma 2014 milieu en bouw- en woningtoezicht

B E S L U I T:

- Instemmen met het uitvoeringsprogramma van de Omgevingsdienst voor het jaar 2014 met betrekking tot de gemandateerde milieu-, bouw- en woningtoezichtstaken;
- Na vaststelling van het jaarprogramma 2014 door de raad het jaarprogramma toe te sturen aan gedeputeerde staten en het ministerie Infrastructuur en Milieu.

Alblasserdam, 22 april 2014
De raad voornoemd,

griffier

voorzitter